

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Tiszavári Klára ügyvéd által képviselt felperesnek dr. Németh László Alajos ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű alperes ellen szerződés teljesítése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. augusztus 28. napján kelt 5.G.41.912/2007/10. számú ítélete ellen a II. rendű alperes részéről 12. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

A Fővárosi Ítéltábla kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget.

A II. rendű alperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 900.000 (kilencszázezer) forint jogorvoslati illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes szállítóként, az I. rendű alperes megrendelőként 2007. február 19-én a felperes által forgalmazott termékkörre szállítási keretmegállapodást kötött, melyben a felperes vállalta, hogy az I. rendű alperes részére a rendelkezésére álló mindenkori raktárkészlet mennyiségének és összetételének függvényében, a konkrét megrendelés alapján terméket szállít. A szerződés 2.6. pontjában az áruátvétel rendjét, a 4. pontban az árakat és a fizetési feltételeket rögzítették, a 4.3. pontban az I. rendű alperes késedelmes fizetés esetére évi 20 %-os késedelmi kamatfizetési kötelezettséget vállalt.

A fenti keretmegállapodáshoz kapcsolódóan a szerződő felek 2007. március 7-én egyedi megállapodást kötöttek, melyben az I. rendű alperes vállalta, hogy 2007. március 1-től havonta legalább 7 millió forint értékben szerez be árut, rögzítették, hogy a számlák fizetési határideje 60 nap.

A felperes 2007. április 19-e és 2007. július 11-e között termékszállítást végzett az I. rendű alperes részére, aki a szállítólevéllel átvett áruk vételáráról kiállított számlákat nem egyenlítette ki.

A felperes 2007. október 17-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő 22.357.772 forint vételár és járuléki megfizetése iránt; az eljárás az alperesek ellentmondása folytán perré alakult.

A felperes a keresetében 22.357.772 forint vételártartozásra és annak 2007. június 18-tól 2007. október 9. napjáig terjedő időszakban az egyes számlák esedékességi időpontjától a kifizetésig évi 20 %-os késedelmi kamat megfizetésére támasztott igényt.

A keresetében arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperessel kötött szállítási szerződés alapján leszállított és átvett áruk ellenértékét az I. rendű alperes megfizetni tartozik, kérte továbbá a II. rendű alperes marasztalását, hivatkozva arra, hogy a 2006. évi IV. tv. (Gt.) 108. § (1) bekezdése szerint az I. rendű alperes tartozásáért mögöttes felelősség terheli.

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, annak összecszerúságát tették vitássá, másodlagosan a Pp. 152. § (1) bekezdése alapján a per tárgyalásának a felfüggesztését kérték, hivatkozva arra, hogy a II. rendű alperes feljelentést tett az I. rendű alperes kültagjai ellen, akik a perbeli áru értékesítéséből befolyt bevételt más célra fordították, így különösen nagy értékre elkövetett sikkasztást valósítottak meg, a büntetőeljárás a perbeli jogvita előkérdésének minősül.

Az elsőfokú bíróság 2008. augusztus 28-án kelt 5.G.41.912/2007/10. számú ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 22.357.772 forintot, ezen tőketartozás után a határozat rendelkező részében szereplő bontás szerinti, a kifizetésig járó évi 20 %-os késedelmi kamatát, valamint 1.700.000 forint perköltséget.

Az elsőfokú bíróság kötelezte a II. rendű alperest a fenti tartozás megfizetésére, amennyiben a felperes követelése az I. rendű alperessel szemben indult végrehajtási eljárás során nem hajtható be, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság a tárgyalás felfüggesztése iránti alperesi kérelem alaptalanságára vont következtetést; a perben nem merült fel büntetőbírói vagy államigazgatási hatáskörbe tartozó előzetes kérdés, a hivatkozott büntetőeljárás az I. rendű alperes által működtetett gyógyszertár jövedelmének az elsikkasztásával

kapcsolatos, mely a követelés behajthatóságát érinti, és nem tárgya a gyógyszer szállítás, valamint az ellenérték kifizetésének a vizsgálata.

Az elsőfokú bíróság a feljelentés alapján eljáró nyomozóhatóság megkeresésre adott válaszából megállapította, hogy az alperesek védekezésének az előterjesztését a nyomozati eljárás nem akadályozta. A kereseti kérelem alátámasztásául csatolt számlák és szállítólevelek alapján az alperesek többszöri felhívás ellenére érdemben nem nyilatkoztak, nem tették vitássá a feltüntetett áruk átvételét, így a Pp. 163. §-ának (2) bekezdése alapján bizonyítottan fogadta el azt, hogy a felperes az I. rendű alperes részére áruszállítást végzett, ugyanakkor az alperesek nem bizonyították az ellenérték megfizetését.

Utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a felek közötti szerződés alapján az I. rendű alperesnek a mennyiségi és minőségi kifogást az áru átvételekor, illetve az azt követő 5 munkanapon belül kellett volna jeleznie, ezzel kapcsolatos nyilatkozat előterjesztésére a perben nem merült fel adat.

A nyomozóhatóság tájékoztatása alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a perbeli gyógyszer szállítások idején az I. rendű alperes részéről a II. rendű alperes járt el, ezt igazolja a 2007. február 19-én általa aláírt szerződés is, a II. rendű alperesnek így lehetősége volt arra, hogy a készítményeket mennyiségileg és minőségileg is ellenőrizze, a teljesítés kapcsán reklamációt közöljön.

Az elsőfokú bíróság a Gt. 108. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Gt. 97. § (1), (3) bekezdése figyelembevételével a II. rendű alperest mögöttes felelősségének érintetlenül hagyása mellett kötelezte az I. rendű alperesi tartozás megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatkövetelés tekintetében a felperes keresetét részben elutasította, álláspontja szerint a teljesítési késedelem nem a számlákon feltüntetett fizetési határidő lejártával, hanem azt követő napon - munkaszüneti és ünnepnapok esetén az első munkanapon - következett be, így e körben a felperes kereseti kérelmét elutasította.

Az ítélet ellen a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését - az elsőfokú bíróság új eljárásra, illetőleg a büntetőeljárás jogerős befejezéséig a per tárgyalásának felfüggesztésére utasítását -, másodlagosan a megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte, sérelmezte továbbá a terhére megállapított első fokú perköltség összegét is, melyet túlzottnak tartott.

A II. rendű alperes az elsődleges fellebbezési kérelme körében változatlanul fenntartotta azon jogi álláspontját, hogy a jogvita elbírálásának előkérdése a felperes feljelentése alapján indult büntetőeljárás jogerős befejezése; jelentőséggel bír ugyanis, hogy a felperes kitől követelheti az áru ellenértékét, illetőleg, hogy kitől tudja a követelését behajtani. Előadta, hogy a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztálya végzi a nyomozást, az eljárás adatai a II. rendű alperes feljelentésében tett állításokat igazolták, tekintve, hogy az eljárás sikkasztás büntette, valamint a számvitel rendjének megsértése vétsége tárgyában folyik, az ügy hatásköri leosztás miatt időközben a VPOP Közép-Magyarországi Regionális Nyomozó Hivatala elé került, ennek alátámasztására okiratot csatolt.

Vitatta a mögöttes felelőssége alapján történő marasztalását, hivatkozva arra, hogy nem vett részt személyesen a társaság működésében, a megítélt tartozás még a

munkaviszonyába való visszatérése előtt keletkezett, figyelemmel a 60 napos fizetési határidőre is. 2007 áprilisában tért vissza dolgozni, a kültagtól kapott arra vonatkozó felvilágosítást, hogy a gazdasági társaság pénzügyi helyzete nem kielégítő, a tartozások nem kerültek kifizetésre, a felhalmozódott tartozások láttán tett feljelentést. Utalt arra, sem a megrendeléseket, sem az átvételeket nem ő bonyolította, arról sem volt tudomása, hogy a társaságnak tartozása van. A felperesi szállítólevelek alapján akként nyilatkozott, hogy csak azok egyikén ismerte fel a saját aláírását, a többit nem ő írta alá.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében helytálló indokai alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint a perben bizonyította, hogy a leszállított árukat az alperesek hiánytalanul átvették, annak ellenértékét azonban nem fizették meg.

Helyesen döntött az elsőfokú bíróság arról, hogy a fellebbezésben hivatkozott büntetőeljárás a jogvita elbírálásának nem előkérdése; annak eredménye a II. rendű alperes és az I. rendű alperes kültagjai közötti elszámolásra kiható jogkövetkezménnyel járhat. Az a körülmény, hogy a II. rendű alperes nem járt el kellő körültekintéssel akkor, amikor GYES-en volt, a felperesre azzal a hátrányos következménnyel jár, hogy a követelés behajtása további költségek előlegezésével és idővesztéssel jár, de semmiképp nem ad alapot a per tárgyalásának a felfüggesztésére, emellett a 2006. évi IV. tv. 108. § (3) bekezdése és 97. § (1), (2), (3) bekezdése alapján történő marasztalása is helytálló.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság perköltség viselésére vonatkozó döntése is helytálló; a felperes 900.000 forint illetéket rótt le, továbbá a megállapított ügyvédi munkadíj a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) és b) pontjában foglaltaknak megfelelt. Utalt arra, hogy az eljárás elhúzódására, tárgyalások elhalasztására az alperesek magatartása miatt került sor, többszöri felhívás ellenére nem tettek nyilatkozatot, a könyvelési adatok ellenőrzésére annak ellenére kérték határidő biztosítását, hogy a dokumentumok a rendelkezésükre álltak.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes keresetének részbeni elutasítására, valamint az I. rendű alperes marasztalására vonatkozó ítéleti rendelkezést nem érintette, az elsőfokú bíróság határozata a fenti körben a Pp. 228. § (3) bekezdése alapján - fellebbezés hiányában - jogerőre emelkedett.

A II. rendű alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a fellebbezéssel érintett körben a tényállást kellően feltárta, és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a per tárgyalásának felfüggesztésére irányuló alperesi kérelem teljesítését a Pp. 152. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi feltételek teljesülése hiányában mellőzte, és az ügy érdemében határozott.

A felperes a keresetében az I. rendű alperessel kötött szállítási szerződés teljesítésére hivatkozva pénzbeli ellenszolgáltatás megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket.

A jogvita elbírálása a jogviszony létrejöttének, a kölcsönös teljesítések megtörténtének a vizsgálatát tette szükségessé. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felfüggesztés iránti kérelemben hivatkozott, a II. rendű alperes feljelentése alapján indult nyomozati eljárás nem a fenti tények tisztázására, hanem az I. rendű alperes bevételeinek sikkasztása vizsgálatára folyik, így nem szolgáltatott volna olyan adatokat, bizonyítékokat, amelyek az ügy érdemi elbírálására kihatással lettek volna, ezért nem megalapozott a II. rendű alperes fellebbezési érvelése a per tárgyalása felfüggesztésének a szükségességére vonatkozóan.

Alaptalan a II. rendű alperes fellebbezése az ügy érdemében hozott döntésre vonatkozóan is.

A felperes a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének eleget tett; az I. rendű alperessel kötött, 2007. február 19-i szállítási keretmegállapodás becsatolásával a jogviszony létrejöttét, a szállítólevelekkel a perbeli áruk I. rendű alperes általi átvételét igazolta.

A II. rendű felperes azon fellebbezési előadása, hogy csak az egyik szállítólevelet írta alá, jelentőséggel nem bír; nem merült fel a perben adat arra vonatkozóan, hogy az áru átvétele a II. rendű alperes személyes közreműködését igényelte volna, emellett nem volt vitás, hogy az árut az I. rendű alperes megrendelésére szállította a felperes, és a szállítóleveleket az áru átvétele körében eljárni jogosult személy látta el az aláírásával, valamint az I. rendű alperes bélyegzőjének lenyomatával, így kétségtelenül az I. rendű alperes vált a szállítási jogviszonyban fizetésre kötelezetté.

A fenti kifejtettek okán ugyancsak nem fog helyt a II. rendű alperes azon védekezése sem, hogy a szállítások és a pénztartozások keletkezése arra az időszakra esik, amikor személyesen nem vett részt a gyógyszertár működtetésében; az I. rendű alperes cégadatai szerint a II. rendű alperes a peresített időszakban végig az I. rendű alperes beltágja volt, így az I. rendű alperes tartozásáért mögöttes felelősség terheli.

Az I. rendű alperes cégadataiból kitűnően a perbeli kötelmi jogviszony keletkezésekor az I. rendű alperes még nem helyezkedett a 2006. évi IV. tv. (Gt.) hatálya alá, az érdemi döntés meghozatalakor hatályos Gt. 336. § (4) bekezdésének utolsó fordulata szerint azonban a társaságnak - a Gt. 336. § (4) bekezdése első fordulata szerinti bejelentés vagy társasági szerződésmódosítás hiányában is - 2008. július 1-jétől a Gt. szabályait kell alkalmaznia. Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy a beltág mögöttes felelősségét az 1997. évi CXLIV. tv. 101. § (3) bekezdésén keresztül alkalmazandó 90. § (1) bekezdése a 2006. évi IV. tv. 108. § (3) bekezdésén keresztül alkalmazandó 97. § (1) bekezdésében foglaltakkal azonos módon szabályozta.

Helytálló az elsőfokú bíróság első fokú perköltség viselésére vonatkozó ítéleti rendelkezése is; a Pp. 75. § (1) bekezdése szerint perköltségnek minősül a felperes által lerótt 900.000 forint kereseti illeték, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdésében foglaltak helytálló alkalmazásával, a pertárgy értékéhez igazodóan, helyes mérlegeléssel megállapított 800.000 forint jogi képviselettel felmerült munkadíj, ezek viselése a pervesztes felet terheli, emellett a II. rendű alperes a fellebbezésében a perköltség mérséklésére alapot adó konkrét körülményt nem jelölt meg.

Tekintettel arra, hogy a fellebbezésben előadottak eltérő tényállás megállapítására, illetőleg jogi következtetés levonására nem adtak alapot, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett körben a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A II. rendű alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, amely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével, mérlegeléssel megállapított, általános forgalmi adót is tartalmazó 200.000 forint jogi képviseleti munkadíjból áll.

A Fővárosi Ítéltábla a II. rendű alperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt jogorvoslati illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és a 14. §-a alapján határozott.

Budapest, 2009. április 28.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s. k.,
bíró